Programmering og Problemløsning Datalogisk Institut, Københavns Universitet Arbejdsseddel 11 - gruppeopgave

Ken Friis Larsen og Jon Sporring

10. december - 8. januar. Afleveringsfrist: lørdag d. 8. januar kl. 22:00.

Denne arbejdsseddel strækker sig over to uger og indeholder opgaver der fortrinsvis omhandler objektorienteret *design*, med fokus på brug af *nedarvning*. Derudover er der også opgaver der går ud på at bruge UML diagrammer til at dokumentere (og udvikle) jeres designvalg.

Emnerne for denne arbejdsseddel er:

- Objektorienteret design
- nedarvning
- UML diagramer
- statiske værdier (properties) og metoder

Opgaverne er opdelt i øve- og afleveringsopgaver. I denne periode skal I arbejde i grupper med jeres afleveringsopgaver. Regler for gruppe- og individuelle afleveringsopgaver er beskrevet i "'Noter, links, software m.m."

""Generel information om opgaver".

Øveopgaver (in English)

11ø0 War is a card game for two players. A simplified version can be described as follows:

War is a card game for two players using the so-called French-suited deck of cards. The deck is initially divided equally between the two players, which is organized as a stack of cards. A turn is played by each player showing the top of their stack. The player with the highest card wins the hand. Aces are the highest. The won cards are placed at the bottom of the winner's stack. When one player has all the cards, then that player wins the game.

Use the nouns-and-verbs method to identify possible classes and their interactions and write 1-2 lines of description for each.

- 11ø1 Write a Person class with data properties for a person's name, address, and telephone number. Next, write a class named Customer that is a subclass of the Person class. The Customer class should have a data property for a unique customer number and a Boolean data property indicating whether the customer wishes to be on a mailing list. Write a small program, which makes an instance of the Customer class.
- 11ø2 Draw the UML diagram for the following programming structure: A Person class has data property for a person's name, address, and telephone number. A Customer has data property for a customer number and a Boolean data property indicating whether the customer wishes to be on a mailing list.
- 11ø3 Implement a class account, which is a model of a bank account. Each account must have the following properties

• name: the owner's name

• account: the account number

• transactions: the list of transactions

The list of transactions is a list of pairs (description, balance), such that the head is the last transaction made and the present balance. If the list is empty, then the balance is zero. The transaction amount is the difference between the two last transaction balances. To ensure that there are no reoccurring numbers, the bank account class must have a single static field, lastAccountNumber, which is shared among all objects, and which contains the number of the last account number. When a new account is created, i.e., when an object of the account class is instantiated, the class' lastAccountNumber is incremented by one and the new account is given that number. The class must have a class method:

• lastAccount which returns the value of the last account created.

Further, each account object must also have the following methods:

- add which takes a text description and a transaction amount, and prepends a new transaction pair with the updated balance.
- balance which returns the present balance of the account

Make a program, which instantiates 2 objects of the account class and which has a set of transactions that demonstrates that the class works as intended.

11ø4 A calendar is a system for organizing meetings and events in time. A description of a calendar is as follows:

The gregorian calendar consists of dates (day/month/year), with 12 months per year, and with months consisting of 28, 29, 30 or 31 days. The years are counted numerically with Jesus Christus' first year being called 1 AD, followed by 2 AD, etc., and the year prior is called 1 BC, preceded by 2 BC, etc. Thus, this calendar has no year 0, and the traditional time line is ..., 2 BC, 1 BC, 1 AD, 2 AD, ...

Figure 1: The starting position in Checkers [https://commons.wikimedia.org/wiki/File: CheckersStandard.jpg]

A user can enter items such as a meeting or an event into a calendar. An item consists of a start date and time, end date and time, and a text-piece. Items can also be wholeday items.

Use the nouns-and-verbs method to identify possible classes and their interactions and write 1-2 lines of description for each.

11ø5 Checkers also known as draughts is a ancient board game. A simplified version can be described as follows:

Checkers is a turn-based strategy game for two players. The game is (typically) played on an 8×8 checkerboard of alternating dark- and light-colored squares. Each player starts with 12 pieces, where player one's pieces are light, and player two's pieces are dark in color, and the initial position of the pieces is shown in Figure 1. Players take turns moving one of their pieces. A player must move a piece if possible, and when one player has no more pieces, then that player has lost the game.

A piece may only move diagonally into an unoccupied adjacent square. If the adjacent square contains an opponent's piece and the square immediately beyond is vacant, then the piece jumps over the opponent's piece and the opponent's piece is removed from the board.

Use the nouns-and-verbs method to identify possible classes and their interactions and write 1-2 lines of description for each.

- 11ø6 (a) Write an Employee class that keeps data properties for the following pieces of information:
  - Employee name
  - Employee number

Next, write a class named ProductionWorker that is a subclass of the Employee class. The ProductionWorker class should keep data properties for the following information:

- Shift number (an integer, such as 1 or 2)
- Hourly pay rate

The workday is divided into two shifts: day and night. The shift property will hold an integer value representing the shift that the employee works. The day shift is shift 1 and the night shift is shift 2. Write the appropriate methods for each class.

When you have written these classes, write a program that prompts the user to enter the relevant data for a production worker, and create an object of the ProductionWorker class. Then use the object's methods to retrieve the relevant data and display it on the screen.

- (b) Extend the previous exercise as follows: Let a shift supervisor be a salaried employee who supervises a shift. In addition to salary, the shift supervisor earns a yearly bonus when his or her shift meets production goals. Write a ShiftSupervisor class that is a subclass of the Employee class you created in the previous exercise. The ShiftSupervisor class should keep a data property for the annual salary and a data property for the annual production bonus that a shift supervisor has earned. Demonstrate the class by writing a program that uses a ShiftSupervisor object.
- (c) (Extra difficult). Considering that production during night shifts is reduced by 5% compared to production during day shifts, and that the hourly pay rate during night shifts is double the hourly pay rate during day shifts, compute the best possible worker & shift allocation over the period of 12 months. You need to think how to measure productivity and salary cost, and then find their best tradeoff in the period of 12 months.

11ø7 Make an UML diagram for the following structure:

A Employee class that keeps data properties for the following pieces of information:

- Employee name
- Employee number

A subclass ProductionWorker that is a subclass of the Employee class. The ProductionWorker class should keep data properties for the following information:

- Shift number (an integer, such as 1 or 2)
- Hourly pay rate

A class Factory which has one or more instances of ProductionWorker objects.

11ø8 Cheetahs, antelopes and wildebeests are among the world's fastest mammals. This exercise asks you to simulate a race between them. You are not asked to simulate their movement on some plane, but only some of the conditions that affect their speed when running a certain distance.

Your base class is called Animal and has these properties:

- The amount of food needed daily (measured in kilograms)
- The weight of the animal (measured in kilograms)
- The maximum speed of the animal (measured in kilometres per hour)
- The current speed of the animal (measured in kilometres per hour)

The Animal class should have a primary constructor that takes two arguments: the animal's weight and the animal's maximum speed. The Animal class should also have an additional constructor that takes as input only the animal's maximum speed and generates the animal's weight randomly within the range of 70 - 300 kg. The Animal class should have two methods:

- The first method should set the current speed of the animal proportionately to its food intake and maximum speed as follows: if the animal eats 100% of the amount of food it needs daily, the animal's current speed should be its maximum speed; if the animal eats 50% of the amount of food it needs daily, the animal's current speed should be 50% of its maximum speed, and so on.
- The second method should set the amount of food needed daily proportionately to the animal's weight as follows: the animal should eat half its own weight in food every day (if the animal weighs 50 kg, it should eat 25kg of food daily).

Create a subclass Carnivore that inherits everything from class Animal, and modifies the second method as follows: the animal should eat 8% of its own weight in food every day.

Create a subclass Herbivore that inherits everything from class Animal, and modifies the second method as follows: the animal should eat 40% of its own weight in food every day.

Create an instance of Carnivore called cheetah and two instances of Herbivore called antelope, wildebeest. Set their weight and maximum speed to:

cheetah: 50kg, 114km/hour
antelope: 50kg, 95km/hour
wildebeest: 200kg, 80km/hour

Generate a random percentage between 1 - 100% (inclusive) separately for each instance. This random percentage represents the amount of food the animal eats with respect to the amount of food it needs daily. E.g., if you generate the random percentage 50% for the antelope, this means that the antelope will eat 50% of the amount it should have eaten (as decided by the second method).

For each instance, display the random percentage you generated, how much food each animal consumed, how much food it should have consumed, and how long it took for the animal to cover 10km. Repeat this 3 times (generating different random percentages each time), and declare winner the animal that was fastest on average all three times. If there is a draw, repeat and recompute until there is a clear winner.

Write a white-box test of your classes.

Optional extra: repeat the race without passing as input argument the weight of each animal (i.e. letting the additional constructor generate a different random weight for each instance).

11ø9 Write a UML diagram for the following:

A class called Animal and has the following properties (choose names yourself):

- The amount of food needed daily (measured in kilograms)
- The weight of the animal (measured in kilograms)
- The maximum speed of the animal (measured in kilometres per hour)
- The current speed of the animal (measured in kilometres per hour)

The Animal class should have two methods (choose appropriate names):

• The first method should set the current speed of the animal proportionately to its food intake and maximum speed as follows: if the animal eats 100% of the amount of food it needs daily, the animal's current speed should be its maximum speed; if the animal eats

50% of the amount of food it needs daily, the animal's current speed should be 50% of its maximum speed, and so on.

• The second method should set the amount of food needed daily proportionately to the animal's weight as follows: the animal should eat half its own weight in food every day (if the animal weighs 50 kg, it should eat 25kg of food daily).

A subclass Carnivore that inherits everything from class Animal.

A subclass Herbivore that inherits everything from class Animal, and modifies the second method as follows: the animal should eat 40% of its own weight in food every day.

A class called Game consisting of one or more instances of Carnivore and Herbivore.

Afleveringsopgaver

Denne opgave går ud på at implementere en variant af brætspillet *Ricochet Robots* (først udgivet i Tyskland under navnet *Rasende Roboter* http://en.wikipedia.org/wiki/Ricochet_Robot).

I denne opgave skal der arbejdes med at lave et objekt-orienteret design, som gør det nemt at udvide spillet med nye regler og elementer.

Opgaven er delt i fire dele. Den første delopgave går ud på at vise en splilleplade i terminalen. Anden delopgave går ud på at lave et klasse-hierarki til at repræsentere forskellige spileelementer bl.a. robotter. Endelig skal der i den tredie delopgave arbejdes mod at sætte de forskellige dele sammen til et samlet spil. Fjerde del indeholde en række forslag til udvidelser, hvoraf I skal implementere mindst to.

I det følgende er der kun givet minimums-krav til hvilke metoder og properties I skal implementere på jeres klasser. I må gerne lave ekstra metoder eller hjælpe-funktioner, hvis I synes det kan hjælpe jer med at skrive et mere elegant og forståeligt program.

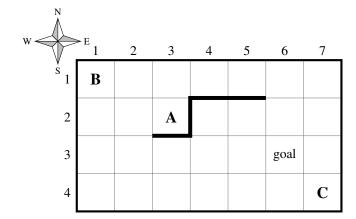
Rapport

Ud over jeres programkode skal I også aflevere en rapport (skrevet i LATEX). I rapporten skal I beskrive implementeringen af jeres klasser, det vil sige hvilken skjult tilstand (interne variable og lignende), som jeres metoder arbejder på.

Ligeledes skal rapporten indeholde et UML diagram over klasserne i jeres løsning.

Spillets basisregler

Spillet foregår på en *plade* med $r \times c$ felter, det vil sige r rækker og c kolonner, hvor et antal *robotter* kan flyttes rundt. Hver robot starter i et separat felt på pladen, og kan derefter flyttes ved at *glide* i en af de fire retninger *nord*, *syd*, ϕst eller *vest*. Målet med spillet er at få flyttet en af robotterne hen til et *målfelt* i det laveste antal træk. Udfordringen er at når en robot starter med at glide i en retning så fortsætter den med at glide i den retning indtil, at den rammer enten en væg eller en anden robot. For

Spilleplade med 4×7 felter.

Robotter: **A** i felt (2,3), **B** i felt (1,1) og **C** i felt (3,6).

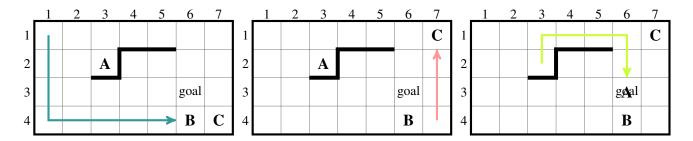
Indre vægge, tre stk: vertikal, 1 felt, øst, startfelt (2,3); horisontal, 1 felt, syd, startfelt (2,3); horisontal, 2 felter, syd, startfelt (1,4).

Målfelt: (3,6)

Figure 2: Eksempel startposition

at gennemføre et spil, skal en robot stoppe i et målfelt. Det tæller ikke som en løsning, hvis en robot blot glider gennem målfeltet.

Figur 2 viser et eksempel på en startposition for et spil. Dette spil kan fx løses i seks træk: flyt **B** syd, flyt **B** øst, flyt **C** nord, flyt **A** nord, flyt **A** øst, flyt **A** syd. Der er 24 forskellige løsninger på 6 træk til spillet i Figur 2, og ingen løsninger der er kortere end 6 træk.

11g0 Visning af spilleplade

For at kunne vise en spilleplade implementerer vi en klasse BoardDisplay, som er et gitter af felter. Hvor feltet i øverste ventre hjørne har position (1,1), og første koordinat tælles op når man bevæger sig fra nord til syd (top mod bund) og anden koordinat tælles op fra vest mod øst.

En plade har altid alle ydre vægge. For at håndtere indre vægge, så kan hver felt have en nedre væg og en højre væg, men ikke andre vægge. Hvert felt kan vise en tekststreng på maksimalt to tegn. Se Figur 3 for at se en visning af spillet fra Figur 2.

Implementér klassen BoardDisplay med følgende signatur:

```
type BoardDisplay =
  class
  new : rows:int * cols:int -> BoardDisplay
  member Set : row:int * col:int * cont:string -> unit
  member SetBottomWall : row:int * col:int -> unit
  member SetRightWall : row:int * col:int -> unit
  member Show : unit -> unit
end
```

Det vil sige:

• En konstruktør der tager antal rækker og koloner som argumenter.

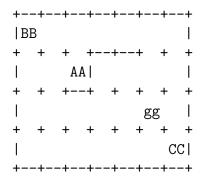

Figure 3: Eksempel på visning af spilleplade.

- en metode Set til at sætte indhold i et felt.
- to metoder SetBottomWall og SetRightWall til at sætte indre vægge for et felt.
- en metode Show til at vise en canvas i terminalen.

I rapporten skal I beskrive jeres designovervejelser, samt redegøre for hvilke data klassen BoardDisplay har.

11g1 Spilelementer

Vi bruger den abstrakte klassen BoardElement til at repræsentere spilelementer og klassen Robot til repræsentere robotter. Tag udgangspunkt i følgende erklæringer:

```
type Direction = North | South | East | West
type Action =
  | Stop of Position
  | Continue of Direction * Position
  | Ignore
[<AbstractClass>]
type BoardElement() =
    abstract member RenderOn : BoardDisplay -> unit
    abstract member Interact : Robot -> Direction -> Action
    default __.Interact _ _ = Ignore
    abstract member GameOver : Robot list -> bool
    default __.GameOver _ = false
and Robot(row:int, col:int, name:string) =
    inherit BoardElement()
    member this.Position = ...
    override this.Interact other dir = ...
    override this.RenderOn display = ...
    member val Name = ...
    member robot.Step dir = ...
```

Hvor typen Direction bruges til at angive en retning i forhold til spillepladen. Typen BoardElement bruges til at repræsentere spilelementer som ikke er robotter, denne klasse har tre abstrakte metoder: RenderOn til at rendere et element på et BoardDisplay; GameOver som bruges til at afgøre om et spil er gennemført, baseret på robotternes positioner; Interact som bruges at

afgøre et spilelements indflydelse på en robot, inden den flyttes. Typen Action bruges til at specificere hvilken indflydelse et spilelement har på en robots flytning.

Klassen Robot bruges til at repræsentere robotter. Robotter er også spilelementer, da de kan påvirke andre robotter. Det vil sige, at klassen skal implementere metoderne fra BoardElement. Derudover har en robot:

- To properties: Position et par, (r,c), der angiver hvor på pladen robotten er og Name der angiver robottens navn, som blandt andet kan bruges til at rendere en robot på et BoardDisplay.
- Metoden Step som bruges at flytte robotten et felt i retningen dir. Dette er blot en hjælpemetode til at ændre Position, da Step ikke skal tage hensyn til andre spilelementer.
- Metoden Interact bruges til at stoppe en anden robot der forsøges at flytte ind i robotten. Fx, hvis other (argumenter til Interact, den anden robot) står i felt (1,4) og er på vej vest, og robotten (this) står i felt (1,3), så skal Interact returnere Stop(1,4).

Implementér følgende fire konkrete klasser, der alle nedarver fra BoardElement, til at repræsentere indre og ydre vægge samt målfelt:

- Goal der skal have en konstruktor der tager to heltals argumenter, r og c, som angiver et målfelt. Metoden GameOver skal returnere true, hvis en robot er stoppet ovenpå målfeltet.
- BoardFrame bruges til at repræsentere rammen for en spilleplade (de ydre vægge). Klassen skal have en konstruktor der tager to heltals argumenter, r og c, som angiver størrelsen på pladen.
- VerticalWall bruges til at repræsentere en indre vertikal væg. Klassen skal have en konstruktor der tager tre heltals argumenter, r, c og n, som angiver startfelter for væggen, (r,c), samt længden af væggen, n. Hvis n er positiv løber væggen fra nord til syd, ellers løber den fra syd mod nord. Væggen er på østsiden af startfeltet.
- HorizontalWall bruges til at repræsentere en indre horisontal væg. Klassen skal have en konstruktor der tager tre heltals argumenter, r, c og n, som angiver startfelter for væggen, (r,c), samt længden af væggen, n. Hvis n er positiv løber væggen fra vest til øst, ellers løber den fra øst mod vest. Væggen er på sydsiden af startfeltet.

Hvis I får behov for det må I gerne tilføje tilstand (data og properties) samt flere metoder til alle klasser. Men de skal kunne bruges med de angivende minimums specifikationer.

11g2 Interaktion

Implementer klassen Board:

```
type Board =
  class
  new : ...
  member AddRobot : robot:Robot -> unit
  member AddElement : element:BoardElement -> unit
  member Elements : BoardElement list
  member Robots : Robot list
  member Move: Robot -> Direction -> unit
end
```

Metoden AddElement bruges til at sætte en spilleplade op. Typisk inden spillet går i gang. Property Elements bruges til at få en liste af alle spilelementer (inklusiv robotter), og Robots bruges til at få en liste af alle robotter. Et Board har altid et BoardFrame spilelement.

Metoden Move bruges til at flytte en robot. En robot flyttes ved at der fortages et antal skridt med robotten i en givet retning. Inden hvert skridt løbes gennem alle spilelementer (undtagen robotten selv), og metoden Interact kaldes for hvert element. Hvis alle spilelementer returnere Ignore kan robotten flyttes eet felt i den givne retning, og robotten forsøges at flyttes endnu et felt. Hvis et spilelement returnerer Stop pos, stoppes robottens flytning i felt pos (som ikke nødvendigvis er robottens nuværende position). Hvis et spilelement returnerer Continue dir pos fortsætter robotten fra felt pos med retning dir (bemærk at ingen af de obligatoriske spilelementer bruger Continue).

Implementer klassen Game:

```
type Game =
  class
  new : Board -> Game
  member Play: unit -> int
end
```

Metoden Play bruges til at starte spillet, og tager sig af interaktionen med brugeren via terminalen, returværdien er hvor mange træk der blev brugt. Spillet foregår på følgende vis:

- (a) Vis hvordan pladen ser ud, hvor mange træk der er brugt indtilvidere, navnene på robotterne, samt evt anden information som I finder relevant.
- (b) Lad brugeren vælge en robot (fx ved at skrive navnet på robotten), herefter kan robotten flyttes rundt ved brug af pile-tasterne indtil at der tastes enter.
- (c) Når en robots træk er slut, får alle spilelementer mulighed for at afgøre om et spil er slut. Hvis spillet er slut, vis et afslutningsskærmbillede og stop spillet.

Klasserne Board og Game, samt de andre klasser fra de andre delopgaver, skal være i filen robots.fs i modulet Robots. Lav derudover en fil robots-game.fsx, der som minimum laver et spil og kalder Play, så vi kan prøve dit spil.

Hints:

- Det er en vigtig pointe at Board *ikke* holder styr på hvor de forskellige spilelementer er, det skal de selv holde styr på. Ligeledes skal Board *ikke* tage sig af at rendere spilelementer, men skal blot skabe et BoardDisplay, og bagefter bede de forskellige spilelementer om at rendere sig selv på det.
- Brug System.Console.Clear() at fjerne alt fra terminalen inden brugergrænseflade vises.
- Brug Console.ReadKey(true) til at hente tryk på piletasterne fra brugeren
- Hvis key er resultatet fra Console.ReadKey så er key.Key lig med System.ConsoleKey.UpArrow, hvis brugeren trykkede på op-pilen.

11g3 Udvidelser

Lav mindst to udvidelser til spillet og beskriv dem i jeres rapport. Følgende er nogle forslag til udvidelser, men I må gerne selv lade fantasien råde. Hvis I laver udvidelser som kræver ændringer til de eksisterende typer og klasser, så skal I diskutere hvorfor denne slags ændringer

kan være problematiske i jeres rapport. Hvis I laver nye spilelementer, så skal jeres rapport indeholde en regelbeskrivelse for de nye elementer som hvis man spillede en fysisk udgave af spillet, fx hvad der sker hvis to robotter ender i samme felt (kan ikke fysisk lade sig gøre).

- Teleport, lav en teleport der flytter en robot fra et sted i verden til et andet sted i verdenen.
- Vægge der kan bevæge sig.
- Bomber som der eksploderer ved sammenstød med en robot, og fjerner nærtliggende vægge.
- Udvid BoardDisplay og Game til at kunne vise farver og emoji. Vær opmærksom på at emoji ofte fylder det samme som to almindelige tegn. Brug

```
System.Console.BackgroundColor <- System.ConsoleColor.Blue
```

til, fx, at sætte baggrundsfarven til blå.

• Mulighed for at loade forskellige spil/startposition fra en fil.

Krav til afleveringen

Afleveringen skal bestå af:

- en zip-fil, der hedder 11g_<(gruppe)navn>.zip (f.eks. 11g_jon.zip)
- en pdf-fil, der hedder 11g_<(gruppe)navn>.pdf (f.eks. 11g_jon.pdf)

Zip-filen 11g_<(gruppe)navn>.zip skal indeholde en og kun en mappe 11g_<(gruppe)navn>. I den mappe skal der ligge en src mappe og filen README.txt.

I src skal der ligge følgende og kun følgende filer:

• robots.fs og robots-game.fsx,

som beskrevet i opgaveteksten. Programmerne skal kunne oversættes med fsharpc, og de oversatte filer skal kunne køres med mono. Funktioner skal dokumenteres ifølge dokumentationsstandarden som minimum ved brug af <summary>, <param> og <returns> XML-tagsne. Filen README.txt skal ganske kort beskrive, hvordan koden oversættes og køres.

Pdf-filen skal indeholde jeres rapport ifølge:

• Absalon->Files->noter->LaTeX->rapport.pdf

guiden og oversat fra LATEX. Husk at pdf-filen skal uploades ved siden af zip-filen på Absalon.

God fornøjelse.